

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"İstanbul'da Deprem ve Doğal Afetlerle İlgili Yapılan Çalışmaların İncelenerek Eksik Yönlerin Belirlenmesi Ve Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi" amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince "Meclis Araştırması" açılmasını arz ve talep ederiz.

1-Durmuşali TORLAK
İstanbul Milletvekili

Necati ÖZENVOL
Sivas Mv

Mesut DEDEDELMİ
Kahramanmaraş Mv

Ali Halaman
Adana

Züheir
Züheir TOPRAK
Ankar Mv

Kemalettin YILMAZ
Samsun Mv

Mehmet GÜNAL
Antalya Mv

Mümin KUTLUOĞLU
Sakarya Mv

Mehmet ERDOĞAN
Muğla Mv

Ali ÖZ
Mersin Mv

Ali Kemal
Ahmet Kuran Irmaklı
İzmir Mv

Ali Kaya
İst. Mv

F. Akın
Erkan AKGAY
Mardin Mv

Bahattin Peker
Bilecik Mv

Ali Kemal
Kumru DEMİR
Eskişehir Mv

S. Öner
Sümer ORAL
(Mardin)

Prof. Dr. Tunca TOSUN
Antalya Mv

Ödhan ÖZTÜRK
Dr. M. Ulu
Gaziantep

E. Emin YALÇIN
Eskişehir Mv

Ali Kemal
Kumru DEMİR

S. Öner
Sümer ORAL
(Mardin)

GEREKÇE

Doğal afetlere karşı hazırlıklı olunmadığı takdirde insan hayatının yanında, uzun zaman içerisinde elde edilen her türlü maddi ve manevi kazançlar, tahribatının önlenmesi mümkün olan bir afet nedeniyle yok olmaktadır. Bu durumun sonucu ise, genellikle gelişmekte olan ülkelerin kalkınma hızlarının sık sık afetler nedeniyle gerilemesine neden olmaktadır. Birçok doğal afetlere maruz kalan ülkemiz; yakın zamanda yaşadığı büyük sıkıntılardan büyük dersler almalıdır.

Ancak, 1999 Marmara depremlerinden dolayı büyük zararlara uğrayıp, telafi edilemez kayıplar veren ülkemizde; Marmara deprem yaralarının sarıldığı ilk 3 yıllık süreden sonraki geçen 12 yıllık süreçte yeteri kadar tedbirlerin alınmadığı bilinen bir gerçektir.

Deprem kuşağında olan ülkemizde sadece deprem ve doğal afet sonrası ne yapılması gerektiği değil, başta İstanbul olmak üzere ülke genelinde yaşayan vatandaşlarımıza, kentsel dönüşümün ve yeni sağlıklı binaların sadece eski binaların bir yıkımı ve o alanların temizliği anlamına gelmediğinin öneminin anlatılması gerekmektedir.

Deprem riski altındaki eskimiş, yıpranmış ve afet riski taşıyan alanların ve binaların planlanarak bir proje ve plan dahilinde yenilenmesi gerektiği bilinci vatandaşlarımıza iyi anlatılmalıdır. Olası bir depremin meydana gelmesi durumunda insanlarımızın uğrayabileceği ölüm, yaralanma, hasar, yıkım ve kayıpları en aza indirmek temel hedef olmalıdır.

Deprem riskinin en fazla olduğu Marmara bölgesi ve özellikle İstanbul'daki yapı stokunun mevcut durumu incelendiğinde; Bu yapıların yarısından fazlası ruhsatsız veya ruhsata aykırı yapılardan oluştuğu gerçeği göz ardı edilmemelidir. Çoğunun kaydının bulunmaması nedeniyle sağlıklı bir istatistik ve tespit yapma imkanı da olmayan İstanbul'da yaklaşık 1 milyon 200 bin özel ve 10 binin üzerinde kamu binası bulunmaktadır.

İstanbul'da çok sayıda bina olması, mevcut binaların bir bölümünün ruhsatsız ve kaçak yapılması, ruhsatlı olanların zemin etütleri yapılmadan inşa edilmesi, yapı denetim ve kontrollerinin yeterince etkili olmaması yüzünden beklenen depremin İstanbul'da büyük bir tahribat yaratacağı muhakkaktır. O nedenle büyük can ve mal kayıplarına yol açan 1999 depremlerinden sonra bilim adamlarının İstanbul'u bekleyen büyük bir deprem tehlikesi olduğunu belirtmeleri, dikkatlerin muhtemel İstanbul depremine yönelmesini kaçınılmaz kılmıştır.

Bu kapsamda İstanbul'da iyi hazırlık yapılmadığı takdirde deprem sonrasında katlanmak zorunda kalınan maliyetin, deprem öncesi hazırlıklar nedeniyle ortaya çıkacak maliyetin çok üstünde olacağı hem Türkiye'de hem de dünyada yaşanan deneyimlerin ortaya çıkardığı açık bir gerçektir. Bu nedenle insan hayatının önemi, Türkiye'nin sınırlı kaynaklarının en iyi şekilde kullanılması ve katlanılmak zorunda kalınacak maliyetleri azaltacak çalışmalara öncelik ve önem verilmesi gerekmektedir.

Bu noktada kamu kuruluşlarına ait binalar dışında, özel mülkiyete ait yapıların depreme dayanıklılığı da devletin ilgi ve sorumluluk alanına girmektedir. İstanbul'un muhtemel bir depreme hazırlanmasında bu anlayış çerçevesinde hareket edilerek sağlamlaştırma, yıkım, konut tedariki gibi faaliyetler sadece bireylerin güç ve inisiyatiflerine terk edilmemelidir. Aksi takdirde son Marmara depreminde olduğu gibi hükümet, deprem öncesi yapacağının çok fazlasını, deprem sonrası yardımlar, geçici, kalıcı konutlar v.b için yüklenme durumunda kalacak, asıl önemlisi ise çok sayıda can kaybına meydan verilecektir. Bu çerçevede ülke nüfusunun %20 sinin yaşadığı İstanbul'un, beklenen büyük depreme henüz hazır olmadığı hepimizin malumudur.

Bu nedenlerle **İstanbul'da Deprem ve Doğal Afetlerle İlgili Yapılan Çalışmaların İncelenerek Eksik Yönlerin Belirlenmesi Ve Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesinin** acil olarak ele alınması, elde edilecek tespitlerin ise derhal uygulamaya konulmasının önemini; 24 Mayıs 2014 tarihindeki Gökçeada açıklarında meydana gelen 6,5 şiddetindeki deprem bizlere bir kez daha apaçık göstermiştir.